

sopis »Gerichts-Zeitung« č. 1. r. 1895) aneb návrh podaný poslancem ryt. Proskovcem na říšské radě) úplně nepovšimnuty.

Blázni viz Blbci a Blázince.

Blbci.

I. Pojem: Blbostí slove onen duševní stav člověka, ve kterém není s to, aby následky svých činů poznal. Blbost rozeznává se od jiných vad duševních, zuřivosti a šílenství, tím, že u šílenců a zuřivců jest soustava duševní úplně porušena tak, že rozumu docela užívati nemohou, kdežto u blbců jest jen úplná slabost duševní. § 21. o. o. z. řadí blbce k těm osobám, jež pro vady duševní záležitostí svých jak náleží opatřovati nemohou, a jež zákon zvláště chrání.

Na způsobilost ku právům nemá blbost žádného účinku, ovšem ale na způsobilost jich ku právním činům, t. j. způsobilost předsebrati právní jednání s právními účinky.

II. Právo hmotné, soukromé.

1. Práva osobní:

a) Blbci, kteří jsou rozumu úplně zbaveni, neb kteří nejsou s to následky svých činů uvážiti, požívají zvláštní ochrany zákona (§ 21. o. o. z.).

b) Blbci nejsou s to platné manželství uzavřít (§ 48. o. o. z.).

c) Blbost náleží mezi příčiny spravedlivé, které vyžadují, aby moc otcovská neb poručenská prodloužena byla (§ 173. a 251. o. o. z.).

d) Upadne-li osoba zletilá ve stav blbosti, tak že nemůže záležitostí svých ani opatřovati ani práv svých hájiti, zřídí se jí soudem opatrovník (§§ 269. a 270. o. o. z.). Blbým však se může považovati pouze ten, kdo po bedlivém vyšetření svého chování a po výsledku lékařů soudem k tomu ustanovených za takového soudně byl uznán. — Toto soudní prohlášení budiž veřejně vyhlášeno (§ 273. o. o. z.). Opatrovník má pak na starosti nejen správu jmění opatrovancova, nýbrž i jeho osobu (§ 282. o. o. z.). Opatrovnictví blbce přestává, nabyli-li opět rozumu, o čemž rozhodne soud po důkladném vyšetření okolností, na základě výpovědí lékařů ku vyšetření stavu opatrovancova soudem ustanovených (§ 283. o. o. z.).

e) Upadne-li otec v blbost, pozbývá moci otcovské na tak dlouho, až soud zrušení opatrovnictví dle § 283. o. o. z. nařídí (§ 176. o. o. z.).

f) Blbci jsou k poručenství nezpůsobilí, ježto svých vlastních záležitostí spravovati nemohou (§ 191. o. o. z.). Z téže příčiny nejsou schopni na se vzítí opatrovnictví (§ 281. o. o. z.).

2. Právo věcné a dědické.

a) Blbci nemají zdravého rozumu a nemohou tudíž sami o sobě nabytí držby věci nějaké, nýbrž musí býti zastupováni otcem, poručníkem aneb opatrovníkem (§ 310. o. o. z.). Toto zastoupení se nevztahuje jen ku nabytí faktické moci nad věcí, nýbrž i k vůli (animus), která se ku nabytí držby vyhledává. V případě tomto počíná se držení blbcovo okamžikem, kdy zástupce čin nabývací předsevzal; zástupce musí mítí vůli nabytí držby nikoliv pro sebe, nýbrž pro svého chráněnce.

b) Blbci nejsou způsobilí činiti platná pořízení poslední. — Dokáže-li se, že projev stal se ve stavu blbosti, jest poslední vůle neplatnou (§ 566. o. o. z.). Tvrdí-li se, že zůstavitel, jenž zdravého rozumu pozbyl, čině poslední pořízení, úplně při smyslech byl, budiž to najisto postaveno znalci neb osobami úředními, jež stav duševní zůstavitelův náležitě byli vyšetřili, anebo jinými spolehlivými důkazy (§ 567. o. o. z.).